

Skara 7-9

(Djäkne- och Teglahuset)

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Grundskola år 7-9

Ansvariga för planen

Maria Eriksson, rektor på Skara 7-9.

Vår vision

Den bästa skolan- för alla-varje dag

Planen gäller från

2016-09-01

Planen gäller till

2017-09-01

Läsår

2016-2017

Elevernas delaktighet

- Diskuterar planen i sin klass eller mentorsgrupp
- Diskussioner i elevråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Vårdnadshavarna informeras via Kommunens webb-plattform och ges där möjlighet att lämna synpunkter.
- Planen mailas ut till samtliga vårdnadshavare.
- Planen diskuteras på höstens föräldraråd.

Personalens delaktighet

Fortlöpande tas denna fråga upp i arbetsgruppen

- Med hela arbetsgruppen.
 - Med elever och personal
 - I skolans sex arbetslag
 - I skolans ämneslag
-

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

De övergripande insatserna i fjolårets plan har varit två till antalet, mångfald och hur vi är mot varandra på nätet. Dessa två områden har vi arbetat med i vardagen och vid två föreläsningar.

Inom mångfaldsområdet valde vi under våren att fokusera på kön. Vi har uppmärksammat denna diskriminering som aktuell utifrån våra tillbudsansmälningar. Vi bjöd därför in Camilla Gisslov som berättade om sitt barn som inte var en flicka utan en pojke. Camilla tog dessutom kontakt med oss utifrån att hon hade fått information om att vi var intresserade av denna föreläsning. Föreläsningen utvärderades tillsammans med eleverna och gensvaret var positivt. Många av oss, både lever och personal, kände oss tagna av Camillas historia. Vi arbetade vidare med diskussioner och övningar kring områdena kön och könsöverskridande uttryck.

I maj bjöd vi in Stiftelsen Friends som föreläste om hur vi är mot varandra på nätet. Denna föreläsning gavs på dagen för eleverna, på eftermiddagen för personalen och på kvällen för vårdnadshavarna. Eleverna tyckte det var helt Ok, personalen likaså. De upplevde att det är ett aktuellt ämne men att det inte var några nyheter i själva föreläsningen. Samtidigt var bilden att detta alltid är ett aktuellt område. På kvällsföreläsningen var uppslutningen från vårdnad inte så stor. Detta identifierade vi berodde på att många inte fått information, informationen kom ut sent samt att många är upptagna med annat i slutet av maj. Det framkom i utvärderingen från vårdnadshavarna att de önskar mer samarbete kring hur vi är mot varandra på sociala medier.

Begreppen mångfald och demokrati diskuterats i alla grupper och vi kan se att det är ett ständigt aktuellt område. Kränkningar på sociala medier är något skolan lägger mycket tid på. Vi har arbetat med att kartlägga miljöerna på skolan och förbättra dessa.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personal, elever och vårdnadshavare har utvärderat insatserna.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Det finns fortfarande mycket att diskutera och arbeta kring våra två fokusområden. Det gör att vi kommer fortsätta att ha dessa två fokusområden under kommande år.

Vi har också haft trygghetsvandringar med kuratorerna och identifierat områden i skolan där vi behöver se över vuxennärvaro och miljön avseende möblering och aktiviteter som förekommer i lokalerna.

Vi är en stor enhet och vi behöver arbeta med att hitta en röd tråd i det vi gör.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-15

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Vi vill att elever ska kunna vara med och även att vårdnadshavarna ska ha en möjlighet att delta. Vi vill fortsätta med elevenkäten i maj samt att använda oss av webben. Vi tänker följande forum att fånga upp hur vårt arbete mot diskriminering och kränkande behandling upplevs:

- Personalmöten
- Mentorstid
- Elevråd
- Föräldraråd
- Webbenkät i maj till grupperna; elever, personal och vårdnadshavare.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Maria Eriksson

Främjande insatser

Mångfald

Områden som berörs av insatsen: Alla diskrimineringsgrunderna

Mål och uppföljning

I LGR 11 står det: "Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla." (sid. 7)

Vi kommer att ha gemensamma dagar där vi arbetar med någon av diskrimineringsgrunderna. Vilken diskrimineringsgrund det blir väljs ut efter aktuella kränkingsärenden.

Insats

- Alla lärare kopplar denna fråga till sin undervisning så ofta de kan.
- Vi kopplar två föreläsningar till aktuella områden.

Ansvarig

Maria Eriksson

Datum när det ska vara klart: 20170530

Sociala medier

Områden som berörs av insatsen: Alla diskrimineringsgrunder

Mål och uppföljning

- Målet är att samtliga nätkränkningar tas upp och utreds av oss i skolan.
- Att vi i elevråd och föräldraråd diskuterar denna fråga

Insats

- Att fortlöpande ta upp detta ämne på mentorstid och återkoppla i samtliga grupper och klasser.

Ansvarig

Maria Eriksson

Datum när det ska vara klart

2017-05-30

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Fortlöpande samtal i våra mentorsgrupper och klasser där vi tar upp aktuella områden utifrån vad vi märker är aktuellt bland eleverna. Det kan också vara något som vi tar upp i samtliga mentorsgrupper/ klasser utifrån vad som kommer in i tillbudsrapportering.
- Trygghetsvandringar
- Incidentrapporter
- Tillbudsanmälningar
- Elevråd
- Föräldraråd
- Personalmöten

Områden som berörs i kartläggningen

- Samtliga diskrimineringsgrunder.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

- Samtal
- Trygghetsvandringar
- Incidentrapporter
- Samtal
- Tillbudsanmälningar

Hur personalen har involverats i kartläggningen

- Möten och samtal i personalgruppen
- Tillbud och incidentrapportering

Förebyggande åtgärder

Planerade, återkommande, samtal i klasser och mentorsgrupper

Områden som berörs av åtgärden

Alla diskrimineringsgrunder

Mål och uppföljning

- Att miljön i skolan och våra grupper är trygga och att klimatet främjar god inläring.

Åtgärd:

- Alla klasser och grupper samtalar kring något aktuellt ämne som bestäms i arbetslagen utifrån vad som är aktuellt.

Motivera åtgärd

- Att tillhöra en grupp och samtala om svåra ämnen är viktigt. Det är också viktigt att våga diskutera dessa frågor.

Ansvarig

Maria Eriksson

Datum när det ska vara klart

2017-05-30

Trygghetsvandringar

Områden som berörs av åtgärden

Alla diskrimineringsgrunder

Mål och uppföljning

- Att vi har en trygg och säker skola

Åtgärd

Trygghetsvandring under hösten med elever från samtliga klasser.

Motivera åtgärd

För att lyfta skolans miljöer och se över var det behövs åtgärdas.

Ansvarig: Kuratorerna Frida Granath och Maria Kronberg

Datum när det ska vara klart: 2016-09-28

Rutiner för akuta situationer

1. Någon uppmärksammar en händelse där någon blir trakasserad eller kränkt:
2. Elev eller vårdnadshavare vänder sig till Mentor eller någon annan personal på skolan de känner förtroende för.
3. Pedagog, eller annan anställd på skolan skriver tillbudsrapport och lämnar till rektor eller biträdande rektor.
4. Rektor utreder skyndsamt vad som hänt, fattar beslut om åtgärder.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Maria Eriksson. Rektor Skara7-9, 0511-322 40 maria.eriksson@skara.se

Tobias Gren, Bitr Rektor Skara 7-9, 0511-322 96 tobias.gren@skara.se

Lena Lidberg Rektor Särskola, Skara 7-9, 0511-329 39 lena.lidberg@skara.se

Malin Fast, Skolsköterska, 0511-322 41 malin.fast@skara.se

Sofia Thiger, skolsköterska, 0511-322 92 sofia.thiger@skara.se

Frida Granath, skolkurator, 0511-322 82 frida.granath@skara.se

Maria Kronberg, skolkurator, 0511-327 31 maria.kronberg@skara.se

I första hand kontaktas alltid mentor

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

- Samtal med de som är inblandade (en vuxen leder samtalet och en dokumenterar). Den vuxne som eleven känner mest förtroende för leder samtalet. Utgå från tillbudsrapporten. Bekräfta det du vet (använd formuleringar som jag vet... jag har fått reda på.... Kan du berätta...)
- Vad hände, var hände det och när hände det. Vem, vilka var med? Var fanns någon vuxen? Vad hände före och efter? Vad såg du? Vad gjorde du Hur kändes det?
- Har det hänt förut

Tänk på att inte värdera informationen i detta samtal.

- Den som har utsatts har tolkningsföreträdare- känner han eller hon sig kränkt? Berätta för den som utsatts att detta inte är OK. Berätta att ni kommer prata med alla inblandade. Berätta att ni kommer att prata med den som utsatts igen efter att ni pratat med samtliga inblandade. Dokumentera i löptext. Datera och underteckna.
 - Gör samma sak med samtliga inblandade
1. -Analys och bedömning av situationen Använd dokumentationen
 2. -Analysera hela bilden Bedöm situationen Dokumentera analysen och bedömningen
 3. Åtgärder Dokumentera ner de åtgärder som behövs för att det som hänt inte ska hända igen.

4. Delge alla inblandade åtgärderna, helst genom ett gemensamt möte där alla träffas. Informera elevernas vårdnadshavare. Åtgärder och information till personal. Fyll i ansvarsblankett på It's
5. Besluta om datum för uppföljning.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. En elev får aldrig bli utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier av en anställd på skolan.
2. När någon elev, anställd eller vårdnadshavare får kännedom att någon vuxen på skolan kränker, eller kränkt, elever vänder man sig till någon av skolans rektorer.
3. Rektor tillsätter utomstående personer inom elevhälsan i Kommunen för att utreda vad som hänt. De använder sig av samma frågor som används när vi pratar med elever.

Utifrån samtalsdokumentationen görs en kartläggning som delges de inblandade.

1. Rektor beslutar om de åtgärder som behövs vidtas och informerar de inblandade samt huvudmannen.
2. Uppföljning av ärendet på samma sätt som andra kränkingsfall. Rektor ansvarar.

Rutiner för uppföljning

1. Den som är ansvarig för uppföljningen dokumenterar datum och vad som framkommer.
2. Försäkra er om att den som utsatts inte längre utsatts eller att det som hände inte längre kan hända.
3. Säkerhetsställ att de åtgärder som skulle genomföras har genomförts.
4. Dokumentera, datera och skriv under.

Rutiner för dokumentation

1. All dokumentation lämnas till Rektor som sammanställer och diarieför denna.
 2. Ansvarsförhållande
 3. All personal är ansvarig att kunna dokumentera och arbeta enligt denna plan. Rektor är ansvarig för planen.
-

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling. Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken. Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.

Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering] Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i

dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]

Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Medkönsöverskridandeidentitetelleruttryckavsesenligt diskrimineringslagenattnågoninteidentifierarsigsomkvinnaellerman eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier] Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering] Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utfäst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering] Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar

honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]

Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål.[diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier] Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]

Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering] Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]

Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller

heterosexuell läggning. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier] Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.

James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier] På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen. Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier] Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]